

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 1 października 2021 r.

Poz. 895

POROZUMIENIE

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Słowackiej o wojskowej współpracy lotniczej,

podpisane w Warszawie dnia 8 lipca 2020 r.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Słowackiej, zwane dalej „Stronami”, uwzględniając:

- a) Umowę między Państwami – Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącą Statusu Ich Sił Zbrojnych, sporządzoną w Londynie dnia 19 czerwca 1951 roku, zwaną dalej „Umową NATO SOFA”;
- b) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2150/2005 z dnia 23 grudnia 2005 r. ustanawiające wspólne zasady elastycznego użytkowania przestrzeni powietrznej, zwane dalej „Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2150/2005”;
- c) Konwencję o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, sporządzoną w Chicago dnia 7 grudnia 1944 roku, zwaną dalej „Konwencją ICA”;
- d) Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Słowackiej o wzajemnej ochronie informacji niejawnych, podpisaną w Warszawie dnia 13 listopada 2013 roku, zwaną dalej „Umową o Ochronie Informacji Niejawnych”;

- e) Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Słowackiej o współpracy obronnej, podpisaną w Bratysławie dnia 16 maja 2014 roku, zwaną dalej „Umową o Współpracy Obronnej”;
- f) Dążenie do wzajemnej korzystnej współpracy w zapewnieniu wojskowego ruchu lotniczego między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką.

Uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Cel Porozumienia

1. Celem niniejszego Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Słowackiej o wojskowej współpracy lotniczej (zwanego dalej „Porozumieniem”) jest określenie warunków współpracy w zakresie wojskowego szkolenia lotniczego, ćwiczeń i realizacji zadań związanych z Zintegrowanym Systemem Obrony Powietrznej i Przeciwrakietowej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

2. Szczegóły dotyczące konkretnych obszarów współpracy zostaną określone w porozumieniach technicznych lub innych porozumieniach dwustronnych uszczegółowiających techniczną stronę niniejszego Porozumienia.

Artykuł 2

Definicje

Dla celów niniejszego Porozumienia, stosuje się następujące definicje:

- a) „zarządzanie przestrzenią powietrzną” odnosi się do funkcji planowania z zasadniczym celem maksymalnego wykorzystania dostępnej przestrzeni powietrznej przez dynamiczny podział czasu jej użytkowania oraz, doraźnie, segregację przestrzeni powietrznej pomiędzy różnymi kategoriami użytkowników przestrzeni powietrznej w oparciu o potrzeby krótkoterminowe;
- b) „organ kontroli ruchu lotniczego”: odnosi się do ośrodka kontroli obszaru, organ kontroli zbliżania lub organ kontroli lotniska;
- c) „służby ruchu lotniczego”: odnosi się do służby informacji powietrznej, służbę alarmową, służbę doradcą ruchu lotniczego, służbę kontroli ruchu lotniczego (służbę kontroli obszaru, służbę kontroli zbliżania lub służbę kontroli lotniska);
- d) „organ służb ruchu lotniczego”: odnosi się do organu kontroli ruchu lotniczego, organ informacji powietrznej lub biuro odpraw załóg;
- e) „strefa lotów po obu stronach granicy państwa” odnosi się do ograniczenia lub rezerwacji przestrzeni powietrznej ustanowionej ponad granicami państwowymi z powodu szczególnych wymagań operacyjnych. Może być to strefa czasowo wydzielona lub strefa czasowo rezerwowana;
- f) „wojskowy statek powietrzny” odnosi się do statku powietrznego używanego przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej lub Siły Zbrojne Republiki Słowackiej;
- g) „wojskowy ruch lotniczy” odnosi się do ruchu lotniczego wojskowych statków powietrznych w przestrzeni powietrznej lub na terytorium każdej ze Stron, obejmujący w szczególności Zintegrowany System Obrony Powietrznej

- i Przeciwrakietowej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, wojskowe szkolenie lotnicze, wojskowe ćwiczenia lotnicze;
- h) „rejon szkolenia wojskowego” odnosi się do obszaru geograficznego ściśle zdefiniowanego w czasie i przestrzeni do prowadzenia szkoleń lub ćwiczeń członków Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub członków Sił Zbrojnych Republiki Słowackiej;
- i) „Zintegrowany System Obrony Powietrznej i Przeciwrakietowej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego” odnosi się do zintegrowanego systemu zapewniającego ciągle monitorowanie przestrzeni powietrznej Państw Członkowskich Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w czasie pokoju, kryzysu i wojny, a także wczesne ostrzeżenie, nawigację i dalszą pomoc, w tym pomoc przewidzianą dla wojskowych i cywilnych statków powietrznych znajdujących się w niebezpieczeństwie lub w celu przeprowadzenia wobec nich interwencji;
- j) „sytuacja awaryjna” odnosi się do poważnej i niebezpieczną sytuacji wymagającą natychmiastowych działań;
- k) „zezwolenie dyplomatyczne” odnosi się do zezwolenia wydanego na przekroczenie granicy państwowej i lot obcego wojskowego statku powietrznego jednej Strony wykonywanego w przestrzeni powietrznej Państwa drugiej Strony;
- l) ALFA SCRAMBLE (A) – odnosi się do realizacji realnych misji bojowych systemu Obrony Powietrznej. Włącza się to w misje Air Policing oraz misje w celu asysty statku powietrznego w sytuacjach niebezpieczeństwa stosowany w celu wykonania zadania bojowego w ramach systemu;
- m) ROMEO SCRAMBLE (R) – odnosi się do realizacji misji mających na celu sprawdzenie gotowości bojowej w ramach Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej i Przeciwrakietowej.

Artykuł 3

Odpowiedzialne Organy

Za realizację niniejszego Porozumienia będą odpowiedzialne następujące organy:

- a) w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej: Minister Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, oraz
- b) w imieniu Rządu Republiki Słowackiej: Ministerstwo Obrony Republiki Słowackiej.

Artykuł 4

Obszary współpracy

Strony będą współpracować w szczególności w następujących obszarach:

- a) loty wojskowych statków powietrznych jednej Strony wykonywane w przestrzeni powietrznej Państwa drugiej Strony;
- b) zadania związane z ochroną przestrzeni powietrznej w ramach Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej i Przeciwrakietowej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego na podstawie obowiązujących procedur standardowych Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i związanymi z nimi ćwiczeniami realnymi;
- c) wzajemne korzystanie z wyznaczonych lotnisk wojskowych;
- d) wzajemne korzystanie z rejonów szkolenia wojskowego i obiektów na potrzeby szkolenia i ćwiczeń Sił Zbrojnych Państw Stron;
- e) wspólne korzystanie ze stref lotów po obu stronach granicy Państwa.

Artykuł 5

Zezwolenie na wojskowy ruch lotniczy

Wojskowy statek powietrzny jednej ze Stron może wejść w przestrzeń powietrzną Państwa drugiej Strony na podstawie zezwolenia dyplomatycznego i planu lotu zgodnie z prawem wewnętrznym i przepisami Państwa drugiej Strony, z wyjątkiem misji

ALPHA/ ROMEO SCRAMBLE Air Policing Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej i Przeciwrakietowej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Artykuł 6

Służby ruchu lotniczego

1. Współpraca między wojskowymi organami służb ruchu lotniczego, zasady i procedury lotów wojskowych, odbywać się będzie zgodnie z zatwierdzonymi procedurami operacyjnymi Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Republiki Słowackiej i zostaną wyszczególnione w Porozumieniu Technicznym zawartym między odpowiedzialnymi organami Stron zgodnie z Artykułem 3 niniejszego Porozumienia.
2. Strony zapewniają służby ruchu lotniczego oraz zarządzanie przestrzenią powietrzną, zgodnie z ich prawem i przepisami wewnętrznymi.

Artykuł 7

Ustanowienie stref lotów po obu stronach granicy państwa

1. Aby osiągnąć i utrzymać cele określone w Artykule 4 niniejszego Porozumienia, Strony utworzą strefy lotów po obu stronach granicy Państwa umożliwiające wzajemne szkolenia/ćwiczenia lotnicze.
2. W procesie ustanawiania i użytkowania stref lotów po obu stronach granicy Państwa, Strony będą przestrzegać procedur określonych w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2150/2005 oraz praw i przepisów wewnętrznych.
3. Warunki dotyczące stref lotów po obu stronach granicy Państwa, w tym zasady ich aktywacji, dezaktywacji, zasady ruchu lotniczego w ich granicach, będą uregulowane w szczegółowych porozumieniach zawartych między odpowiedzialnymi organami Stron zgodnie z Artykułem 3 niniejszego Porozumienia, przed utworzeniem stref lotów po obu stronach granicy Państwa.

Artykuł 8

Sytuacja awaryjna

W przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej związanej z lotem wykonywanym w przestrzeni powietrznej Państwa drugiej Strony, Strony będą postępować zgodnie z prawem wewnętrznym i przepisami Państwa Strony, na terytorium którego takie zdarzenie miało miejsce. Właściwe organy, określone w Porozumieniu Technicznym zawartym na podstawie art. 6 niniejszej umowy między odpowiedzialnymi organami Stron, zgodnie z Artykułem 3 niniejszego Porozumienia, będą niezwłocznie informować się wzajemnie o każdej takiej sytuacji awaryjnej.

Artykuł 9

Dochodzenie i wyjaśnianie incydentów i wypadków lotniczych

Dochodzenie i wyjaśnianie incydentów i wypadków lotniczych będzie prowadzone wspólnie przez właściwe organy Stron w oparciu o standardy obowiązujące w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczące dochodzenia w sprawie wypadków lotniczych i incydentów, przepisy wewnętrzne Państw Stron oraz zgodnie z Umową o Współpracy Obronnej.

Artykuł 10

Wymiana informacji

1. Strony, na wniosek, będą wzajemnie wymieniać informacje o:
 - a) lotniskach wojskowych;
 - b) klasyfikacji obecnego podziału przestrzeni powietrznej;
 - c) pomocach nawigacyjnych;
 - d) warunkach pogodowych, z naciskiem na wystąpienie niebezpiecznych zjawisk meteorologicznych;
 - e) zdarzeniach związanych z bezpieczeństwem lotów.
2. Wszelkie informacje niejawne wytworzone lub wymieniane w ramach realizacji niniejszego Porozumienia będą wykorzystywane, dostarczane, przechowywane,

przetwarzane i chronione zgodnie z postanowieniami Umowy o Ochronie Informacji Niejawnych.

3. W celu zapewnienia zbieżności (autentyczności/dokładności) informacji topograficznych, Strony prześlą sobie wzajemnie odpowiednie mapy. Szczegóły będą regulowane w porozumieniach technicznych.

Artykuł 11

Dokumentacja

1. Strony będą rejestrować i przechowywać dane o lotach prowadzonych przez wojskowe statki powietrzne zgodnie z postanowieniami niniejszego Porozumienia w formie pisemnej, słuchowej, elektronicznej lub w innej formie przez okres co najmniej 30 dni.
2. Na wniosek jednej ze Stron, druga Strona dostarczy Stronie żądającej dokumentację określoną w ustępie 1 niniejszego Artykułu.

Artykuł 12

Ćwiczenia wojskowe, wojskowe szkolenia lotnicze i wykorzystanie rejonów szkolenia wojskowego

1. Mając na względzie realizację wspólnych zadań szkoleniowych obu Stron, Strony będą sobie wzajemnie zezwalać na korzystanie z rejonów szkolenia wojskowego dla celów prowadzenia wojskowego szkolenia lotniczego oraz wykonywania ćwiczeń wojskowych, w tym strzelań ogniowych, zgodnie z ich obowiązującym prawem i przepisami wewnętrznymi.
2. Wojskowe szkolenie lotnicze, w tym ćwiczenia realne w wykonaniu zadań ochrony przestrzeni powietrznej w przestrzeni powietrznej Państw Stron w ramach Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej i Przeciwrakietowej Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, prowadzone będzie zgodnie z procedurami operacyjnymi obowiązującymi w Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego oraz zgodnie z wewnętrznymi przepisami Państw Stron.

Artykuł 13

Rozliczenia finansowe

1. Odpowiedzialne organy Stron, zgodnie z dokumentacją księgową oraz procedurami stosowanymi w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, będą obciążać się wzajemnie za świadczone usługi oraz wsparcie materiałowe, zapewniane na podstawie niniejszego Porozumienia.
2. Kwota, którą należy uiścić za paliwo, oleje i smary oraz inne użyte materiały będzie wypłacana przez odpowiedzialne organy Stron, zgodnie z faktycznie poniesionymi kosztami, uwzględniając odpowiednie postanowienia Umowy NATO SOFA.
3. Usługi żeglugi powietrznej świadczone przez cywilne instytucje zapewniające usługi żeglugi powietrznej i/lub cywilne usługi lotniskowe będą opłacane zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami Unii Europejskiej, postanowieniami prawa międzynarodowego i prawa krajowego oraz przepisami Państw Stron.

Artykuł 14

Rozliczenie szkód

1. Roszczenia powstałe w związku z zastosowaniem niniejszego Porozumienia będą rozstrzygane zgodnie z postanowieniami Umowy NATO SOFA.
2. Roszczenia, do których nie mają zastosowania postanowienia Umowy NATO SOFA, powstałe w związku ze stosowaniem niniejszego Porozumienia, co do których postanowienia Umowy NATO SOFA nie mają zastosowania, będą rozstrzygane zgodnie z wewnętrznym prawem i przepisami Państwa Strony, na terytorium której powstała szkoda lub nastąpiło zdarzenie skutkujące szkodą.

Artykuł 15

Rozstrzygnięcie sporów

W przypadku sporu między Stronami dotyczącego interpretacji lub stosowania niniejszego Porozumienia, Strony będą szukać rozstrzygnięcia wyłącznie w drodze wzajemnych negocjacji lub konsultacji na najniższym możliwym poziomie.

Artykuł 16

Wymiana doświadczeń

Strony będą wymieniać swoje doświadczenia wyniesione z implementacji niniejszego Porozumienia, w celu systematycznego zacieśnienia ich wzajemnej współpracy. Koszty związane z uczestnictwem w negocjacjach/spotkaniach będą opłacane zgodnie z postanowieniami Umowy o Współpracy Obronnej.

Artykuł 17

Postanowienia końcowe

1. Niniejsze Porozumienie wejdzie w życie w trzydziestym (30) dniu po dniu dostarczenia ostatniego powiadomienia, w którym Strony poinformują się wzajemnie o spełnieniu wszystkich krajowych procedur prawnych niezbędnych do wejścia w życie niniejszego Porozumienia.
2. Niniejsze Porozumienie zostaje zawarte na czas nieokreślony. Każda ze Stron może odstąpić od niniejszego Porozumienia w formie pisemnej. Odstąpienie będzie obowiązywać w terminie sześciu (6) miesięcy od daty doręczenia drugiej Stronie noty wypowiedzającej.
3. Niniejsze Porozumienie może zostać poprawione lub zmienione w formie pisemnej za wzajemną zgodą obu Stron. Poprawki i zmiany będą stanowić jego integralną część. Wejdą one w życie zgodnie z ustępem 1 niniejszego Artykułu.
4. Z dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia traci moc Porozumienie między Ministerstwem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej a Ministerstwem Obrony Republiki Słowackiej o ruchu lotniczym wojskowych statków powietrznych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Słowackiej w przestrzeni powietrznej obu państw, podpisane w Warszawie, dnia 2 kwietnia 1998 roku.

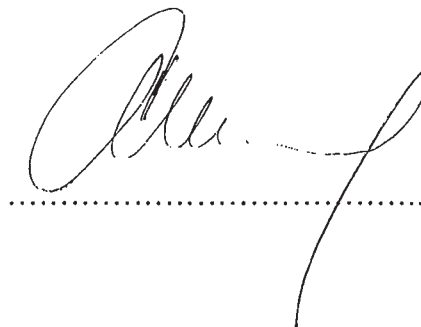
Podpisano w ...*Katowice*..... w dniu*8 lipca*..... 2020 roku
w dwóch egzemplarzach, w językach polskim, słowackim i angielskim, przy czym
każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny. W przypadku rozbieżności w
interpretacji niniejszego Porozumienia, wersja angielska będzie rozstrzygająca.

**W IMIENIU RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

.....

**W IMIENIU RZĄDU
REPUBLIKI SŁOWACKIEJ**

.....

DOHODA
MEDZI
VLÁDOU POLSKEJ REPUBLIKY
A
VLÁDOU SLOVENSKEJ REPUBLIKY
O SPOLUPRÁCI V OBLASTI VOJENSKÉHO
LETECTVA

Vláda Poľskej republiky a vláda Slovenskej republiky (ďalej len „zmluvné strany“), so zreteľom na:

- a) Zmluvu medzi štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami Severoatlantickej zmluvy, vzťahujúcu sa na status ich ozbrojených síl, uzavretú dňa 19. júna 1951 v Londýne (ďalej len „Zmluva NATO SOFA“);
- b) Nariadenie Komisie (ES) č. 2150/2005 z 23. decembra 2005, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pružného využívania vzdušného priestoru (ďalej len „nariadenie komisie (ES) č. 2150/2005“);
- c) Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve, podpísaný dňa 7. decembra 1944 v Chicagu (ďalej len „dohovor ICA“);
- d) Dohodu medzi vládou Poľskej republiky a vládou Slovenskej republiky o vzájomnej ochrane utajovaných skutočností, podpísanú dňa 13. novembra 2013 vo Varšave (ďalej uvádzaná ako „Dohoda o ochrane utajovaných skutočností“);
- e) Dohodu medzi vládou Poľskej republiky a vládou Slovenskej republiky o obrannej spolupráci, podpísanú dňa 16. mája 2014 v Bratislave (ďalej uvádzaná ako „Dohoda o obrannej spolupráci“);
- f) pokračujúcu obojstranne prospešnú spoluprácu v oblasti zabezpečovania vojenskej letovej prevádzky medzi Poľskou republikou a Slovenskou republikou.

sa dohodli takto:

Článok 1

Cieľ dohody

1. Cieľom tejto Dohody medzi vládou Poľskej republiky a vládou Slovenskej republiky o spolupráci v oblasti vojenského letectva (ďalej uvádzaná ako „Dohoda“) je stanoviť podmienky spolupráce týkajúcej sa vojenského leteckého výcviku, cvičení a plnení úloh spojených s Integrovaným systémom protivzdušnej a protiraketovej obrany Organizácie Severoatlantickej zmluvy.

2. Podrobnosti týkajúce sa osobitných oblastí spolupráce budú stanovené v technických dohodách alebo iných dohodách podrobne upravujúcich technickú stránku tejto Dohody.

Článok 2

Definície pojmov

Na účely tejto Dohody pojem:

- a) „Spravovanie vzdušného priestoru“ znamená plánovaciú funkciu s primárnym cieľom maximalizácie využitia dostupného vzdušného priestoru dynamickým pridelovaním času a v určitom čase rozdelenie vzdušného priestoru medzi rôzne kategórie užívateľov vzdušného priestoru na základe krátkodobých potrieb;
- b) „Stanovište riadenia letovej prevádzky“ znamená oblastné stredisko riadenia, približovacie stanovište riadenia alebo letiskovú riadiacu vežu;
- c) „Letová prevádzková služba“ znamená letovú informačnú službu, pohotovostnú službu, letovú poradnú službu, službu riadenia letovej prevádzky (oblastná, približovacia a letisková služba riadenia);
- d) „Stanovište letovej prevádzkovej služby“ znamená stanovište riadenia letovej prevádzky, letové informačné stredisko alebo ohlasovňu letových prevádzkových služieb;
- e) „Cezhraničný priestor“ znamená obmedzenie alebo rezervovanie vzdušného priestoru zriadené nad medzinárodnými hranicami pre špecifické operačné požiadavky. Môže mať podobu prechodne vyčleneného priestoru alebo prechodne rezervovaného priestoru;
- f) „Vojenské lietadlo“ znamená lietadlo používané ozbrojenými silami Slovenskej republiky alebo ozbrojenými silami Poľskej republiky;
- g) „Vojenská letová prevádzka“ znamená letovú prevádzku vojenských lietadiel vo vzdušnom priestore alebo na území zmluvných strán, zahŕňajúcu najmä Integrovaný systém protivzdušnej a protiraketovej obrany Organizácie Severoatlantickej zmluvy, vojenský letecký výcvik a vojenské letecké cvičenia;
- h) „Vojenský výcvikový priestor“ znamená geografickú oblasť osobitne vymedzenú v čase a priestore na vykonávanie výcviku alebo cvičení príslušníkov ozbrojených síl Poľskej republiky a príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky;

- i) „Integrovaný systém protivzdušnej a protiraketovej obrany Organizácie Severoatlantickej zmluvy“ znamená integrovaný systém určený na zabezpečenie nepretržitého monitorovania vzdušného priestoru členských štátov Organizácie Severoatlantickej zmluvy v čase mieru, v čase krízy alebo vojny, ako aj na včasné varovanie, navádzanie a ďalšiu pomoc vrátane pomoci poskytovanej vojenským a civilným lietadlám v tiesni, alebo pri zásahu proti nim;
- j) „Mimoriadny prípad“ znamená vážnu alebo nebezpečnú situáciu vyžadujúce okamžité úkony/opatrenia;
- k) „Diplomatické povolenie“ znamená povolenie vydané pre prekročenie štátnej hranice a let zahraničného vojenského lietadla jednej zmluvnej strany vo vzdušnom priestore štátu druhej zmluvnej strany;
- l) „ALPHA Scramble“ znamená rozkaz na čo najrýchlejšie vzlietnutie lietadla na vykonanie úlohy aktívnej protivzdušnej obrany. Zahŕňa ochranu vzdušného priestoru a úlohy asistencie v stavoch núdze a jednotlivcom v tiesni;
- m) „ROMEO Scramble“ znamená rozkaz na čo najrýchlejšie vzlietnutie lietadla pre overenie pripravenosti Integrovaného systému protivzdušnej a protiraketovej obrany Organizácie Severoatlantickej zmluvy.

Článok 3

Zodpovedné orgány

Za účelom vykonávania tejto Dohody zodpovednými orgánmi sú:

- a) za vládu Poľskej republiky – Minister národnej obrany Poľskej republiky;
- b) za vládu Slovenskej republiky – Ministerstvo obrany Slovenskej republiky.

Článok 4

Oblasti spolupráce

Zmluvné strany spolupracujú predovšetkým v nasledujúcich oblastiach:

- a) lety vojenských lietadiel jednej zmluvnej strany vykonávané vo vzdušnom priestore štátu druhej zmluvnej strany;
- b) úlohy spojené s ochranou vzdušného priestoru v rámci Integrovaného systému protivzdušnej a protiraketovej obrany Organizácie Severoatlantickej

- zmluvy, vykonávané v súlade s platnými štandardnými postupmi Organizácie Severoatlantickej zmluvy a cvičenia;
- c) vzájomné využívanie určených vojenských letísk;
 - d) vzájomné využívanie vojenských výcvikových priestorov a zariadení na účely výcviku a cvičení ozbrojených síl štátov zmluvných strán;
 - e) spoločné využívanie cezhraničného priestoru.

Článok 5

Povolenie na vojenskú letovú prevádzku

Vojenské lietadlá jednej zmluvnej strany smú vstúpiť do vzdušného priestoru štátu druhej zmluvnej strany len na základe diplomatického povolenia a letového plánu v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a predpismi štátu druhej zmluvnej strany okrem ALPHA/ROMEO SCRAMBLE v rámci Integrovaného systému protivzdušnej a protiraketovej obrany Organizácie Severoatlantickej zmluvy.

Článok 6

Letové prevádzkové služby

1. Koordinácia medzi vojenskými stanovišťami letovej prevádzkovej služby, pravidiel pre vojenské lety a postupov bude prebiehať v súlade so schválenými operačnými postupmi Vzdušných síl ozbrojených síl Poľskej republiky a Vzdušných síl ozbrojených síl Slovenskej republiky a bude podrobne upravená v technickej dohode uzavretej medzi zodpovednými orgánmi zmluvných strán podľa článku 3 tejto Dohody.
2. Zmluvné strany poskytnú letové prevádzkové služby a spravovanie vzdušného priestoru v súlade so svojimi vnútroštátnymi zákonmi a predpismi.

Článok 7

Zriadenie cezhraničného priestoru

1. Na dosiahnutie a udržanie cieľov podľa ustanovení článku 4 tejto Dohody zmluvné strany vytvoria cezhraničný priestor, aby tak zabezpečili vzájomný letecký výcvik/cvičenia.

2. Pri zriaďovaní a používaní (alt. počas zriaďovania a používania) cezhraničného priestoru budú zmluvné strany dodržiavať postupy určené v príslušnom nariadení Komisie (ES) č. 2150/2005 a svoje vnútroštátne zákony a predpisy.
3. Podmienky využívania cezhraničného priestoru vrátane pravidiel jeho aktivácie, deaktivácie, pravidiel letovej prevádzky v rámci hraníc cezhraničného priestoru, budú podrobne upravené v osobitnej dohode uzavretej medzi zodpovednými orgánmi zmluvných strán podľa článku 3 tejto Dohody ešte predtým, ako bude zriadený cezhraničný priestor.

Článok 8

Mimoriadny prípad

V prípade tiesňovej situácie týkajúcej sa letu vykonávaného vo vzdušnom priestore štátu druhej zmluvnej strany budú zmluvné strany postupovať v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a predpismi štátu zmluvnej strany, na území ktorej sa tento prípad stal. Príslušné orgány, uvedené v technickej dohode uzavretej podľa článku 6 tejto Dohody medzi zodpovednými orgánmi zmluvných strán podľa článku 3 tejto Dohody, sa o takomto mimoriadnom prípade navzájom bezodkladne informujú.

Článok 9

Vyšetrovanie a objasňovanie leteckých nehôd a incidentov

Vyšetrovanie a objasňovanie leteckých nehôd a incidentov budú spoločne vykonávať príslušné orgány zmluvných strán, a to na základe postupov platných v rámci Organizácie Severoatlantickej zmluvy týkajúcich sa vyšetrovania leteckých nehôd a incidentov, na základe vnútroštátnych predpisov štátov zmluvných strán a v súlade s Dohodou o obrannej spolupráci.

Článok 10

Výmena informácií

1. Zmluvné strany si na vyžiadanie budú navzájom poskytovať informácie o:
 - a) letiskách;

- b) klasifikácii súčasného rozdelenia vzdušného priestoru;
 - c) funkčnosti navigačných zariadení;
 - d) poveternostných podmienkach so zreteľom na výskyt nebezpečných meteorologických javov;
 - e) udalostiach týkajúcich sa bezpečnosti letov.
2. Všetky utajované skutočnosti vytvorené alebo vymenené v rámci vykonávania tejto Dohody musia byť používané, poskytované, uchovávané, spracovávané a chránené v súlade s ustanoveniami Dohody o ochrane utajovaných skutočností.
3. Aby sa zabezpečila zhodnosť (autenticita/správnosť) topografických informácií, zmluvné strany si navzájom poskytnú príslušné mapy. Podrobnosti budú upravené v technickej dohode.

Článok 11

Dokumentácia

1. Zmluvné strany budú v súlade s ustanoveniami tejto Dohody zaznamenávať a uchovávať informácie o letoch vykonaných vojenskými lietadlami, a to v písomnej, zvukovej, elektronickej či inej forme po dobu najmenej 30 dní.
2. Na základe žiadosti jednej zmluvnej strany poskytne druhá zmluvná strana žiadajúcej zmluvnej strane dokumentáciu uvedenú v odseku 1 tohto článku.

Článok 12

Vojenské cvičenia, vojenský letecký výcvik a užívanie vojenských výcvikových priestorov a zariadení

1. Na plnenie spoločných výcvikových úloh oboch zmluvných strán si zmluvné strany navzájom umožnia využívanie vojenských výcvikových priestorov a zariadení na vykonávanie vojenského leteckého výcviku a vojenských cvičení vrátane bojových streliieb, v súlade s ich vnútroštátnymi zákonmi a predpismi.
2. Vojenský letecký výcvik vrátane cvičení, ktoré sú súčasťou plnenia úloh ochrany vzdušného priestoru vo vzdušnom priestore zmluvných strán v rámci Integrovaného systému protivzdušnej a protiraketovej obrany Organizácie Severoatlantickej zmluvy, sa bude realizovať v súlade s operačnými postupmi

platnými v rámci Organizácie Severoatlantickej zmluvy, Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo a v súlade s vnútroštátnymi predpismi štátov zmluvných strán.

Článok 13

Finančné vyrovnanie

1. Príslušné orgány zmluvných strán si v súlade s účtovnými dokumentmi a postupmi platnými v rámci Organizácie Severoatlantickej zmluvy vzájomne hradia služby a materiálne zabezpečenie poskytnuté podľa tejto Dohody.
2. Výšku úhrady za palivo, olej a mazadlá, ako aj ďalší materiál, budú príslušné orgány zmluvných strán uhrádzať podľa skutočne vynaložených nákladov s prihliadnutím na príslušné ustanovenia zmluvy NATO SOFA.
3. Letecké navigačné služby vykonávané civilnými poskytovateľmi leteckých navigačných služieb a/alebo služby civilných letísk budú hradené v súlade so zmluvnými podmienkami týchto poskytovateľov a služieb, s príslušnými nariadeniami Európskej únie, s medzinárodným právom ako aj vnútroštátnymi zákonmi a predpismi štátov zmluvných strán.

Článok 14

Náhrada škôd

1. Nároky vzniknuté v súvislosti s vykonávaním tejto Dohody budú vyrovnané v súlade s príslušnými ustanoveniami Zmluvy NATO SOFA.
2. Nároky, na ktoré sa ustanovenia Zmluvy NATO SOFA nevzťahujú, a ktoré vznikli v súvislosti s vykonávaním tejto Dohody, budú vyrovnané v súlade s vnútroštátnymi zákonmi a predpismi štátu zmluvnej strany, na území ktorej došlo ku škode alebo udalosti, ktorá viedla k vzniku škody.

Článok 15

Riešenie sporov

Prípadné spory medzi zmluvnými stranami týkajúce sa výkladu alebo vykonávania tejto Dohody budú zmluvné strany riešiť výhradne prostredníctvom spoločných rokovaní alebo konzultácií na najnižšej možnej úrovni.

Článok 16

Výmena skúseností

Zmluvné strany si budú vymieňať skúsenosti získané pri vykonávaní tejto Dohody s cieľom systematicky prehľbovať vzájomnú spoluprácu. Náklady súvisiace s účasťou na rokovaníach a stretnutiach sa budú hradiť v súlade s ustanoveniami Dohody o obrannej spolupráci.

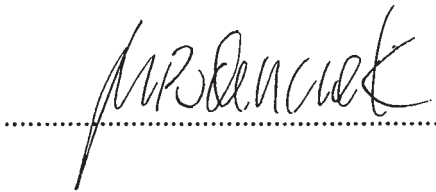
Článok 17

Záverečné ustanovenia

1. Táto Dohoda nadobudne platnosť tridsiatym (30.) dňom odo dňa doručenia neskoršieho oznámenia, ktorým sa zmluvné strany navzájom informujú o splnení všetkých vnútroštátnych právnych postupov potrebných pre nadobudnutie platnosti tejto Dohody.
2. Táto Dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú. Každá zmluvná strana môže túto Dohodu písomne vypovedať. Výpoveď nadobudne platnosť šesť (6) mesiacov odo dňa doručenia oznámenia o výpovedi druhej zmluvnej strane.
3. Táto Dohoda môže byť doplnená alebo zmenená písomnou formou na základe vzájomnej dohody oboch zmluvných strán. Dodatky a zmeny budú tvoriť jej neoddeliteľnú súčasť. Platnosť nadobudnú v súlade s odsekom 1 tohto článku.
4. Dňom nadobudnutia platnosti tejto Dohody končí platnosť Dohody medzi Ministrom národnej obrany Poľskej republiky a Ministerstvom obrany Slovenskej republiky o letovej prevádzke vojenských lietadiel Poľskej republiky a Slovenskej republiky vo vzdušnom priestore oboch štátov podpísanej dňa 2. apríla 1998 vo Varšave.

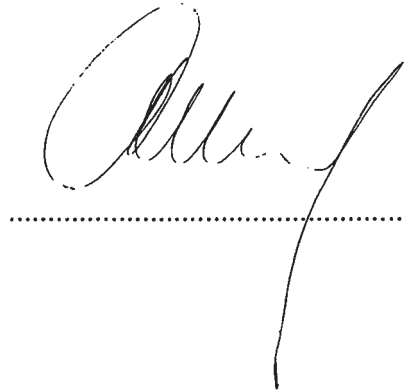
Podpísané v*Varšave*..... dňa*8 júla*..... 2020
v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v poľskom, slovenskom a anglickom jazyku,
pričom všetky znenia majú rovnakú platnosť. V prípade rozdielnosti výkladu tejto
Dohody je rozhodujúce znenie v anglickom jazyku.

**ZA VLÁDU
POLSKEJ REPUBLIKY**

.....

**ZA VLÁDU SLOVENSKEJ
REPUBLIKY**

.....

AGREEMENT

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND

AND

THE GOVERNMENT OF THE SLOVAK REPUBLIC

REGARDING

COOPERATION IN MILITARY AVIATION

The Government of the Republic of Poland and the Government of the Slovak Republic, hereinafter referred to as the „Parties“, having regard to:

- a) Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of Their Forces, done on 19 June 1951 in London, hereinafter referred to as “NATO SOFA Agreement”;
- b) Commission Regulation (EC) No. 2150/2005 of 23 December 2005 laying down common rules for the flexible use of airspace, hereinafter referred to as “Commission Regulation (EC) No. 2150/2005”;
- c) Convention on International Civil Aviation, signed on 7 December 1944 in Chicago, hereinafter referred to as “ICA Convention”;
- d) Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Slovak Republic on Mutual Protection of Classified Information, done at Warsaw on 13 November 2013, hereinafter referred to as “Agreement on Classified Information Protection”;
- e) Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Slovak Republic on Defence Co-operation, signed in Bratislava on 16th May 2014, hereinafter referred to as the „Agreement on Defence Co-operation“;
- f) Pursuing mutual beneficial cooperation in providing military air traffic between the Republic of Poland and the Slovak Republic.

Have agreed as follows:

Article 1

Purpose of the agreement

1. The purpose of this Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Slovak Republic regarding cooperation in military aviation (hereinafter referred to as “the Agreement”) is to set out the terms of cooperation regarding military flying training, exercises and performing tasks related to the North Atlantic Treaty Organization Integrated Air and Missile Defence System.

2. The details concerning specific areas of cooperation will be specified in technical agreements or other agreements detailing the technical side of this Agreement.

Article 2

Definitions of terms

For the purposes of this Agreement, the following terms apply:

- a) “Airspace Management” refers to a planning function with the primary objective of maximizing the utilization of available airspace by dynamic time-sharing and, at times, the segregation of airspace among various categories of airspace users on the basis of short-term needs;
- b) “Air Traffic Control Unit”: refers to area control centre, approach control unit or aerodrome control tower;
- c) “Air Traffic Services”: refers to Flight Information Service, Alerting Service, Air Traffic Advisory Service, Air Traffic Control Service (Area Control Service, Approach Control Service or Aerodrome Control Service);
- d) “Air Traffic Service Unit”: refers to Air Traffic Control Unit, Flight Information Centre or Air Traffic Service reporting office;
- e) “Cross-Border Area” refers to an airspace restriction or reservation established over international borders for specific operational requirements. This may take form of a Temporary Segregated Area or Temporary Reserved Area;
- f) “Military Aircraft” refers to aircraft used by the Armed Forces of the Republic of Poland or the Armed Forces of the Slovak Republic;
- g) “Military Air Traffic” refers to air traffic of Military Aircraft in the airspace or on the territory of the Parties, which includes especially the North Atlantic Treaty Organization Integrated Air and Missile Defence System, military flying training and military air exercises;
- h) “Military Training Area” refers to a geographic area specifically defined in time and space to conduct training or exercise of members of the Armed Forces of the Republic of Poland and of members of the Armed Forces of the Slovak Republic;

- i) “North Atlantic Treaty Organization Integrated Air and Missile Defence System” refers to an integrated system to secure continuous monitoring of airspace of the Member States of the North Atlantic Treaty Organization in peacetime, crisis and wartime, as well as early warning, navigation and further help, including the help provided for military and civil aircraft in distress or intervention against them;
- j) “Emergency situation” refers to a serious and dangerous situation requiring immediate actions;
- k) “Diplomatic clearance” refers to a permit issued for crossing a state border and flight for foreign military aircraft of one Party executed in the airspace of the State of the other Party;
- l) "ALPHA Scramble" refers to a scramble for an active Air Defence mission. It includes Air Policing and missions to assist in emergencies or individuals in distress;
- m) "ROMEO Scramble" refers to scramble for Readiness Verification of North Atlantic Treaty Organization Integrated Air and Missile Defence System.

Article 3

Responsible Authorities

For the purpose of implementation of this Agreement the following responsible authorities shall be:

- a) for the Government of the Republic of Poland: the Minister of National Defence of the Republic of Poland, and
- b) for the Government of the Slovak Republic: the Ministry of Defence of the Slovak Republic.

Article 4

Areas of cooperation

The Parties shall cooperate in particular in the following areas:

- a) flights of military aircraft of one Party in the airspace of the State of the other Party;

- b) airspace protection-related tasks within the North Atlantic Treaty Organization Integrated Air and Missile Defence System under the applicable North Atlantic Treaty Organization standard procedures and associated live exercises;
- c) mutual use of the designated military airfields;
- d) mutual use of military training areas and facilities for the purposes of training and exercises of the Armed Forces of the States of the Parties;
- e) common use of a Cross-Border Area.

Article 5

Authorization for military air traffic

Military aircraft of one Party may enter the airspace of the State of the other Party based on diplomatic clearance and flight plan in accordance with the national laws and regulations of the State of the other Party except of ALPHA /ROMEO SCRAMBLE Air Policing missions of the North Atlantic Treaty Organization Integrated Air and Missile Defence System.

Article 6

Air traffic services

1. Coordination between the military Air Traffic Service unit, military flight rules and procedures is conducted in accordance with approved operating procedures of the Air Force of the Armed Forces of the Republic of Poland and the Air Force of the Armed Forces of the Slovak Republic and shall be detailed in technical agreement concluded between the responsible authorities of the Parties according to Article 3 of this Agreement.
2. The Parties provide Air Traffic Service and Airspace Management in accordance with their national laws and regulations.

Article 7

Establishment of the Cross-Border Area

1. To achieve and maintain the goals under the provisions of Article 4 of this Agreement, the Parties shall create Cross-Border Area to provide mutual flying training/ exercises.

2. In process of establishing and use of the Cross-Border Area the Parties shall follow the procedures identified in the respective Commission Regulation (EC) No. 2150/2005 and their national laws and regulations.
3. The conditions of Cross-Border Area including the rules of its activation, deactivation, the air traffic rules within the Cross-Border Area boundaries, shall be detailed in the specific arrangement concluded between the responsible authorities of the Parties according to Article 3 of this Agreement prior the establishment of Cross-Border Area.

Article 8

Emergency situation

In the event of flight emergency situation related to flight operated in the airspace of the State of one Party, the Parties shall proceed in accordance with national laws and regulations of the State of the Party in the territory of which such an event has occurred. The appropriate bodies as set out in the technical agreement concluded in accordance with Article 6 of the present Agreement between the responsible authorities of the Parties according to Article 3 of this Agreement shall inform each other of any such emergency situation without delay.

Article 9

The investigation and explanation of aircraft accidents and incidents

The investigation and explanation of aircraft accidents and incidents shall be carried out collectively by appropriate authorities of the Parties based on standards applicable within North Atlantic Treaty Organization concerning air accidents and incidents investigation, national regulations of the States of the Parties and in accordance with the Agreement on Defence Cooperation.

Article 10

Exchange of information

1. The Parties, upon request, shall mutually exchange information about :
 - a) airfields;
 - b) classification of current airspace division,
 - c) navigational aids,

- d) weather conditions with focus on occurrence of dangerous meteorological phenomena,
 - e) events related to safety of flights.
2. All classified information generated or exchanged within the scope of implementing this Agreement shall be used, provided, stored, processed and protected in accordance with the provisions of the Agreement on Classified Information Protection.
 3. To ensure the identity (authenticity/accuracy) of topographic information, the Parties shall provide each other with respective maps. Details shall be regulated in a technical arrangement.

Article 11

Documentation

1. The Parties shall record and store data about flights conducted by military aircraft in accordance with the provisions of this Agreement in a written, auditory, electronic or other form for at least 30 days.
2. Upon the request of one Party the other Party shall provide the requesting Party with documentation identified in paragraph 1 of this Article.

Article 12

Military exercises, military flying training and use of military training areas and facilities

1. In order to perform the common training tasks of the both Parties, the Parties shall mutually allow each other to use the military training areas and facilities for the purposes of conducting military flying training and military exercises, including combat firing, according to their national laws and regulations.
2. The military flying training, including live exercises in executing airspace protection tasks in the airspace of the Parties' States within the framework of the North Atlantic Treaty Organization Integrated Air and Missile Defence System, shall be conducted in accordance with the operational procedures applicable within North Atlantic Treaty Organization, International Civil Aviation

Organization and in accordance with the national regulations of the States of the Parties.

Article 13

Financial settlements

1. The responsible authorities of the Parties shall, in accordance with the accounting documents, and the procedures applicable within North Atlantic Treaty Organization, mutually charge each other for the rendered services and materiel support provided under this Agreement.
2. An amount that is to be paid for the petrol, oil and lubricants and other used material shall be paid by the responsible bodies of the Parties according to the actually expended costs, taking into account the respective provisions of the NATO SOFA Agreement.
3. Air navigations services rendered by civil air navigations service providers and/or civil airport services shall be paid according to terms and conditions of the providers and services thereof, applicable European Union regulations, international law and national laws and regulations of the States of the Parties.

Article 14

Damage settlement

1. Claims incurred in connection with the application of this Agreement shall be settled in accordance with the respective provisions of NATO SOFA Agreement.
2. Claims to which the provisions of NATO SOFA Agreement do not apply, which incurred in connection with the application of this Agreement, shall be settled in accordance with national laws and regulations of the State of the Party in the territory of which the damage or event from which the damage has arisen occurred.

Article 15

Settlement of disputes

In the event of a dispute between the Parties concerning the interpretation or application of this Agreement, the Parties shall seek a settlement exclusively through mutual negotiations or consultations on the lowest possible level.

Article 16

Exchange of experience

The Parties shall exchange their experience drawn from the implementation of this Agreement with a view to systematically enhance their mutual cooperation. Costs related to participation in the negotiations/meetings shall be paid in accordance with the provisions of the Agreement on Defence Co-operation.

Article 17

Final provisions

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth (30) day after date of delivery of the latter notification by which the Parties inform each other on the fulfilment of all national legal procedures necessary for this Agreement to enter into force.
2. This Agreement is concluded for an indefinite period of time. Any Party may withdraw from this Agreement in writing. The withdrawal shall come into force six (6) months after date of delivery of the notice on the withdrawal to the other Party.
3. This Agreement may be amended or modified in writing on the basis of mutual consent of both Parties. The amendments and modifications shall constitute an integral part hereof. They enter into force in accordance with paragraph 1 of this Article.
4. On the day when this Agreement enters into force the Agreement between the Ministry of National Defence of the Republic of Poland and Ministry of Defence of the Slovak Republic regarding Air Traffic of the Military Aircraft of the Republic of Poland and the Slovak Republic in the Airspace of both States, signed in Warsaw on 2 April 1998 shall expire.

Signed in*Warsaw*..... on*8th July*..... 2020 in two original copies, each in the Polish, Slovak and English language, all texts being equally authentic. In the case of any divergence in the interpretation of this Agreement, the English version shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
REPUBLIC OF POLAND**

.....*[Signature]*.....

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE SLOVAK REPUBLIC**

.....*[Signature]*.....